



TRANÅS KOMMUN



## Policy för fordonstvättar i Tranås kommun

---

Antagen av Miljö- och hälsoskyddsnämnden 1998-03-26, § 65  
Reviderad av Miljö- och hälsoskyddsnämnden 1999-08-26, § 180  
Reviderad av Miljö- och hälsoskyddsnämnden 2008-02-27, § 34  
Reviderad av Bygg- och miljönämnden 2012-10-17, § 180  
föredragande miljöinspektör Per-Olof Kättström telefon 0140-68285

# Inledning

Fordonstvätt är miljöfarlig verksamhet, eftersom spillvattnet innehåller både tvättkemikalier och smuts från fordonen i form av olja, vägdamm, metallkorrosion, med mera. Tranås kommuns avloppsreningsverk är byggt för hushållspillvatten med biologiskt material och näringsämnen. Avloppsvatten av annan sammansättning, kan passera orenat eller störa reningsverkets funktion. Dessutom förorenas reningsverkets slam, så att det inte kan användas i växtodling, kretsloppet bryts.

Om fordonstvättvattnet i stället leds orenat till dagvattenledning (gata, garageuppfart), går det direkt ut till sjöar och vattendrag. Vattenkvaliteten försämras i vattendragen, till nackdel för människor och natur.

Avloppsvatten från fordonstvättar måste därför behandlas där det uppstår. Om det då får egenskaper som liknar hushållsavlopp, så kan det ytterligare renas i kommunens avloppsreningsverk.

Denna policy innehåller riktlinjer för hur avloppsvatten från fordonstvättar ska renas. Policyn bygger på diskussioner med andra högländskommuner. En diskussion har även förts med Tranås kommuns tekniska förvaltning, så att denna policy stämmer med deras anslutningspolicy för avloppsvatten.

Fortfarande återstår en del teknikutveckling innan tvättvattnet kan cirkuleras och återanvändas i fordonstvätten och därför finns inget årtal angivet i denna policy för när slutmålet ska nås. I policyn finns i stället etappmål för olika stora fordonstvättar, vilket till slut ska leda till att slutmålet uppfylls.

Varje objekt kommer även i fortsättningen att prövas utifrån sina egna förutsättningar, men prövningen kommer att utgå från denna policy.

För att utsläppen från fordonstvättarna ska bli så låga som möjligt är det viktigt att fordonstvättarna och dess reningsanläggningar, oavsett storlek, underhålls och sköts på bästa möjliga sätt av verksamhetsutövaren.

# Definitioner

## OM-, NY- ELLER TILLBYGGNAD

Som ombyggnad räknas genomgripande förändring eller utbyte av tvätt- eller reningsutrustning. Dessa förändringar eller utbyten kan exempelvis vara byte av portaltvätt, byte av reningsanläggning, byte av tvättmetod, utökning av antalet tvättplatser eller ombyggnad av befintlig oljeavskiljare. Normalt underhåll eller service av tvätt- eller reningsutrustning omfattas inte.

## ANLÄGGNINGSTORLEK

- |             |  |
|-------------|--|
| Stora       | Anläggningar som är anmälningspliktiga, d.v.s. tvätt av åtminstone 5 000 personbilar eller 1 000 andra fordon <sup>1</sup> per år.   |
| Mellanstora | Anläggningar som inte är anmälningspliktiga, d.v.s. tvätt av färre än 5 000 personbilar eller 1 000 andra fordon <sup>1</sup> per år. Dock åtminstone tvätt av 5 personbilar eller 1 annat fordon <sup>1</sup> i medeltal per tvättdag under ett år. |
| Små         | Anläggningar som tvättar färre än 5 personbilar eller 1 annat fordon <sup>1</sup> i medeltal per tvättdag under ett år.  |

## Slutligt mål

Det slutliga målet är att samtliga tvättanläggningar ska ha ett slutet system för tvätt och rengöring, d.v.s. att ett system utan avlopp har installerats. Detta ska göras när sådan teknik finns tillgänglig och när det bedöms vara ekonomiskt rimligt.

---

<sup>1</sup> En fordonsenhet är en lastbil eller buss på 12 meters längd. ½ fordonsenhet är en van eller t.ex. en färdtjänstbuss på ca 6 meter. 1,5 fordonsenheter är t.ex. en ledbuss eller semitrailer på ca 18 meter. 2 fordonsenheter är en bil plus släp på ca 24 meter.

Målet är även att öka medvetenheten hos kommunens invånare så att ingen tvättar sitt fordon på gatan med direkt avrinning av tvättvattnet till spillvattennätet eller dagvattennätet och vidare ut i våra sjöar och vattendrag.

## Etappmål

Under en övergångsperiod skall spillvatten som avleds från biltvättar i Tranås kommun uppfylla följande krav:

### SMÅ ANLÄGGNINGAR

Oljeavskiljare med skriftliga skötselrutiner.

### MELLANSTORA ANLÄGGNINGAR

Analysparameter	Personbil	Lastbil, buss eller annat vägfordon*
Samlingsparameter: bly, krom & nickel	10 mg/fordon	30 mg/fordon
Kadmium	0,25 mg/fordon	0,75 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Oljeindex	5 g/fordon	15 g/fordon
Kvot BOD/COD (nedbrytbarhet)	>0,3	>0,3

### STORA ANLÄGGNINGAR

Analysparameter	Personbil	Lastbil, buss eller annat vägfordon*
Samlingsparameter: bly, krom & nickel	5 mg/fordon	15 mg/fordon
Kadmium	0,10 mg/fordon	0,3 mg/fordon
Zink	50 mg/fordon	150 mg/fordon
Oljeindex	2,5 g/fordon	7,5 g/fordon
Kvot BOD/COD (nedbrytbarhet)	>0,3	>0,3

## ÖVRIGA KRAV

Tvättars omfattning	Små	Mellanstora	Stora
	Gäller nu	Gäller nu	Gäller nu
Tvättanläggningen får inte användas då reningsanläggningen inte fungerar. Bräddavlopp får inte förekomma.	Gäller nu	Gäller nu	Gäller nu
Tvättkemikalier som kan försämra oljeavskiljarens eller reningsanläggningens funktion får ej användas. Vid tvätt i manuell tvätthall ska kunderna informeras om vilka tvättkemikalier som får användas.*	Gäller nu	Gäller nu	Gäller nu
"Föravfettning" av fordon får ej ske utanför tvätthall.	Gäller nu	Gäller nu	Gäller nu
Separat vattenmätare för kontroll av all vattenförbrukning i tvättanläggningen ska finnas. Vattenmätaren ska vara plomberad.	Gäller vid ny-, om-, eller tillbyggnad	Gäller nu	Gäller nu
Nivåalarm ska finnas i både olje- och slamavskiljare.	Gäller vid ny-, om-, eller tillbyggnad	Gäller nu	Gäller nu
Provtagningsbrunn eller annan anordning som möjliggör anslutning av automatisk provtagare ska finnas på utgående avloppsledning.	Gäller vid ny-, om-, eller tillbyggnad	Gäller vid ny-, om-, eller tillbyggnad	Gäller nu
Verkstadslokaler ska ej ha golvavlopp	Gäller nu	Gäller nu	Gäller nu
Vid anläggningar med automattvätt ska återcirkulering ske vid underspolning och första avsköljning.	Gäller vid ny-, om-, eller tillbyggnad	Gäller vid ny-, om-, eller tillbyggnad	Gäller nu

\*Endast miljömärkta tvättkemikalier (ex. Svanen) eller tvättkemikalier som uppfyller kriterierna i Miljöförvaltningen i Göteborgs *Rapport 2005:13; Miljökrav på fordonstvättmedel* bör användas.

Tidsplanen anger en övergångstid för utsläppsförbättrande åtgärder. Vid befintliga anläggningar bör man vid val av tidpunkt ta hänsyn till storleken av utsläppen, recipientens känslighet, nyligen gjorda investeringar osv. Det kan innebära att etappmålen kan komma att uppfyllas tidigare för vissa anläggningar och något senare

för andra. En liknande bedömning bör göras när det gäller de övriga generella kraven på åtgärder.

Det är viktigt att verksamhetsutövarna alltid tar kontakt med miljö- och hälsoskyddsförvaltningen i god tid innan en ny-, om- eller tillbyggnad planeras. Detta gäller oavsett tvättanläggningens storlek.

## **Tvätt utanför tvättanläggning**

Att tvätta bilen på gatan eller garageuppfarten innebär att tvättvattnet går helt orenat direkt ut i vattendrag, via dagvattenledning.

I tvättkemikalier/rengöringsmedel/bilschampo och avfettningsmedel finns kemikalier som är direkt skadliga för vattenlevande organismer. Även miljömärkta och milda kemikalier innehåller sådana ämnen. Dessutom följer en rad föroreningar som kommer från bilen med tvättvattnet såsom olja, zink, kadmium, bly m.fl.

Enligt Tranås lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, meddelade av kommunfullmäktige den 5 juni 2007, § 100, får tvätt av motorfordon inte ske så att tvättvatten avrinner till dagvatten- eller rännstensbrunn. Även miljöbalkens regler gäller för denna typ av verksamhet. Enligt miljöbalkens allmänna hänsynsregler i 2 kap. framgår att den som utför någon form av verksamhet eller åtgärd inte får vålla några olägenheter för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att den som använder tvättkemikalier/rengöringsmedel/bilschampo eller avfettningsmedel ska se till att miljön inte tar skada av biltvätten.

Den som använder sig av kemikalier ska om det finns olika kemikalier med samma användningsområde välja den mest miljövänliga.

Att tvätta bilen på gatan eller garageuppfarten där risken finns att orenat vatten innehållande miljöfarliga ämnen går ut i våra sjöar och vattendrag är inte ett korrekt handlande enligt miljöbalken.

**Följande *godtas* både för egna privatfordon och för fordon som används i yrkesmässig verksamhet**

- Avspolning av lera, grus och damm utan användande av tvättkemikalier, rengöringsmedel eller bilschampo. Fordonet ska stå på mark utan avrinning till dagvattenbrunn, öppet dike, vattendrag, sjö eller dylikt och det får heller inte finnas vattentäkter i närheten som kan påverkas. Plan gräsbevuxen mark är att föredra, grusplan är också godtagbart. Markägarens tillstånd krävs. Kommunal mark bör inte upplåtas för detta ändamål.

**Följande *godtas* för egna privatfordon men *godtas inte* för fordon som används i yrkesmässig verksamhet. Inom vattenskyddsområde gäller särskilda villkor.**

- Tvätt med tvättkemikalier, rengöringsmedel eller bilschampo (miljömärkta), dock ej med avfettningsmedel, på mark enligt föregående punkt.

**Följande *godtas inte*, varken för egna privatfordon eller för fordon som används i yrkesmässig verksamhet**

- Tvätt med tvättkemikalier, rengöringsmedel eller bilschampo på gata, asfalterad parkeringsyta eller dylikt, så att avrinning kan ske till dagvattenbrunn, dike eller dylikt.
- Tvätt i garage med golvvavlopp där oljeavskiljare saknas eller är otillräckligt dimensionerad.